

Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy
Spółka Doradztwa Podatkowego
Spółka Akcyjna
z siedzibą w Poznaniu

Gazeta Prawna, dodatek Praca i podatki 16.12.2004

Beata Kaczewiak i Piotr Liss, pracownicy Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy Spółka Doradztwa Podatkowego S.A. z siedzibą w Poznaniu.

Eksperci wyjaśniają: Obowiązki związane z zakończeniem roku

- Jaka dokumentacja jest potrzebna, aby płatnik sporządził roczną informację PIT-11?

- Na mocy art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych płatnicy dokonujący w roku podatkowym wypłat wynagrodzeń z tytułu stosunku pracy, stosunku służbowego oraz pracy nakładczej zobowiązani są do końca lutego roku następnego przygotować i przesłać imienne informacje o uzyskanych przez podatników dochodach. Informacje te sporządza się w trzech egzemplarzach po jednym dla podatnika, Urzędu Skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania podatnika oraz płatnika. Informację powyższą płatnik zobowiązany jest przygotować zgodnie ze wzorem formularza PIT-11. Informację o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy sporządza się na podstawie dokumentów stwierdzających wysokość wynagrodzenia, pobranych zaliczkach oraz odprowadzonych składkach na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Dane te zawarte powinny być w prowadzonych dla każdego pracownika oddzielnie imiennych kartach wypłacanego wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą.

Prowadzenie powyższych kart jest obowiązkowe dla pracodawcy, co wynika bezpośrednio z par. 8 pkt 2 rozporządzenia ministra pracy i polityki socjalnej w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika z dnia 28 maja 1996 roku. Jeśli karty powyższe nie zawierają wszystkich danych niezbędnych do sporządzenia informacji (brak informacji o zaliczkach na podatek, odprowadzonych składkach), płatnik może oprzeć się na listach płac za wszystkie miesiące, w których dokonywał wypłat wynagrodzenia.

- Czy podatnik, który uzyskuje przychody opodatkowane zryczałtowanym podatkiem dochodowym z tytułu umów najmu, dzierżawy niezawieranych w ramach prowadzonej działalności, jest obowiązany prowadzić księgę podatkową i dokonywać spisu z natury na koniec roku?

- Osoba fizyczna uzyskująca dochody z najmu ma możliwość opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Uprawnienie to przysługuje jednakże wyłącznie podatnikom, którzy nie zawierają tych umów w ramach

Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy
Spółka Doradztwa Podatkowego
Spółka Akcyjna
z siedzibą w Poznaniu

prowadzonej działalności gospodarczej. Wskazuje na to art. 1 oraz art. 6 ust. 1a ustawy z dnia 20 listopada 1998 roku o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. W przypadku korzystania z ryczałtu podatnik nie jest obowiązany do prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Zgodnie natomiast z przepisem art. 15 ust. 1 wyżej wspomnianej ustawy podatnik musi prowadzić ewidencję uzyskanego w danym okresie przychodu. Ustawodawca przewidział jednak w art. 15 ust. 3 ustawy wyjątek od tej reguły, zwalniając z obowiązku prowadzenia ewidencji podatników uzyskujących przychody na podstawie zawartych w formie pisemnej umów dotyczących najmu oraz innych umów o podobnym charakterze.

Ewidencja ta (bądź umowy) stanowi podstawę do obliczenia podatku należnego za dany miesiąc.

W przypadku opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dochodów uzyskiwanych z tytułu najmu i podobnych umów podatnik nie ma obowiązku sporządzania spisu z natury. Obowiązek sporządzenia spisu dotyczy, bowiem wyłącznie osób prowadzących działalność gospodarczą, a opodatkowanych na zasadzie ryczałtu.

- Na co powinien szczególnie zwrócić uwagę podatnik prowadzący podatkową księzkę przychodów i rozchodów z tytułu rozliczeń ciężających na nim z końcem roku?

- Na przełomie roku podatnicy prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów powinni zwrócić uwagę na kilka istotnych kwestii. Przede wszystkim są oni obowiązani do sporządzenia i wpisania do księgi spisu z natury towarów handlowych, materiałów podstawowych i pomocniczych na koniec roku podatkowego. Podatnik zobowiązany jest dokonać wyceny w terminie 14 dni od dnia zakończenia spisu z natury. Podatnicy prowadzący podatkową księzkę przychodów i rozchodów powinni pamiętać, iż zaliczkę za grudzień, w wysokości należnej za listopad, uiszcza się w terminie do dnia 20 grudnia. Do dnia 20 stycznia roku podatkowego podatnicy mogą wybrać sposób opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej przez złożenie właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego pisemnego oświadczenia o wyborze tego sposobu opodatkowania.

- Czy istnieje obowiązek dołączania do zeznania rocznego składanego przez osoby fizyczne spisu z natury?

- Obowiązek sporządzania spisu z natury ciąży na podatnikach prowadzących działalność gospodarczą na tak zwanych zasadach ogólnych. Wynika to z treści par. 27 ust. 1 Rozporządzenia ministra finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie

Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy
Spółka Doradztwa Podatkowego
Spółka Akcyjna
z siedzibą w Poznaniu

prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów. Co do zasady nie istnieje jednak obowiązek dołączania go do zeznania podatkowego. Konieczność sporządzenia spisu z natury przez podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych wynika z art. 20 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. I w tym przypadku, tak jak przy zasadach ogólnych, nie ma obowiązku dołączania spisu z natury do zeznania rocznego.

- Jak prawidłowo sporządzić spis z natury?

- Podatnicy prowadzący działalność gospodarczą są zobowiązani do sporządzania spisu z natury towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych, jak też pomocniczych, półwyrobów, produkcji w toku, wyrobów gotowych, braków i odpadów na:

- dzień 1 stycznia,
- koniec roku podatkowego,
- dzień rozpoczęcia działalności gospodarczej,

a w ciągu roku podatkowego:

- dzień zmiany wspólnika, zmiany proporcji udziałów wspólników, likwidacji działalności.

Spis z natury sporządzony powinien być w sposób staranny i trwały oraz podpisany przez osoby, które uczestniczyły w spisie, oraz właściciela zakładu (wspólników). Dodatkowo powinien zawierać następujące dane:

- imię i nazwisko właściciela zakładu,
- datę sporządzenia spisu,
- numer kolejny pozycji arkusza,
- szczegółowe określenie towaru i innych składników,
- jednostkę miary,
- ilość,
- cenę w złotych i groszach za jednostkę miary,
- wartość wynikającą z przemnożenia ilości towaru przez jego cenę jednostkową,
- łączną wartość spisu z natury opatrzonego klauzulą „Spis zakończono na pozycji...”

W niektórych przypadkach zastosowanie mają szczególne zasady dokonywania spisu (np. w działalności kantorowej – należy objąć spisem niesprzedane wartości dewizowe, a w działalności polegającej na udzielaniu pożyczek pod zastaw – należy objąć spisem rzeczy zastawione pod udzielone pożyczki).

Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy
Spółka Doradztwa Podatkowego
Spółka Akcyjna
z siedzibą w Poznaniu

Wycena w spisie:

- materiały i towary handlowe - cena zakupu lub nabycia albo cena rynkowa z dnia sporządzenia spisu, jeżeli jest ona niższa od ceny zakupu lub nabycia,
- półwyroby (półfabrykaty), wyroby gotowe i braki własnej produkcji - koszt wytworzenia,
- odpady użytkowe, które w trakcie działalności straciły pierwotną wartość użytkową - wartość wynikająca z oszacowania uwzględniającego ich przydatność do dalszego użytkowania.